

fije i teologije, neka posegne za naukom sv. Tome. Ne vjerujte meni, vjerujte vrlo suvremenom teologu p. Chenuu. On je prigodom 70-godišnjice izjavio da je nauka sv. Tome najprikladnija za razumijevanje suvremenog svijeta, te da je Tomina vizija svijeta od čudesne aktualnosti... Nauka sv. Tome — rekao je — za mene je svakidašnja hrana... Mladim ocima koji idu drugim putem običavam reći: Vi me poštujuete, dobro, ali znajte sigurno da bez sv. Tome ja ne bih bio ono što jesam.»

Knjižica će dobro doći i onima koji moraju prigodno nešto reći o sv. Tomi. Zbog toga su i »Izvori istine« preuzeli izdanje ovog djelca, jer im je svrha pastoralne naravi.

D. N.

Dr. JORDAN KUNIČIĆ: Sveta Katarina Sijsenska. Izdanje: Kršćanska sadašnjost, Metanoja 20—21, Zagreb 1971, str. 5—25.

Katarina je rođena u Sijeni 25. III. 1347. U 18. godini posta dominikanom. Umire 1380, kanonizirana 1461, proglašena zaštitnicom Rima 1866, a Italije 1939. Četvrtog listopada 1970. proglašena je naučiteljicom Crkve.

U ove vremenske okvire Bog je smjestio bujan svetački život Katarine, a Crkva joj je dala sveopće priznanje, naglašuje dr. Kuničić.

»Doctor Ecclesiae« poznat je termin u Crkvi, ali nije poznato do najnovijeg vremena da se je pridijevao ženi. U tom je sv. Katarina uz sv. Tereziju Avilsku u izuzetnom položaju.

To nas upozorava da iz spisa sv. Katarine ključa znanje i svetost. »Knjiga milosrđa«, »Kratki dijalog«, njenih 26 toplih i sadržajnih molitava, 382 ostavljena Pisma — sve to pokazuje i znanje i svetost ove mistične duše.

Prije svega pokazuje se njezino znanje i svetost u kontemplativno-aktivnom životu, u njezinu apostolat. Autentična ljubav koja proizlazi iz nje prije svega je aktivna, spasavalačka, upravljena prema bližnjemu! To je za nju jasno, jer Bog uvijek djeluje pa onda mora djelovati i onaj

kojega je Bog pozvao za to. Bog pokazuje svoju ljubav u odnosu prema bližnjemu, za Katarinu je sasvim jasno da i njezina ljubav prema Bogu treba biti u tom odnosu — prema bližnjemu! Ona se predala u službu bližnjemu! I taj svoj aktivitet temeljila je na promatranju dubokih istina Božjeg života i Kristova služenja. U tom se očituje njezina svetost, koja uranja u Boga i u Crkvu bez primišljaja na štokakve alijenacije i kriva shvaćanja aktiviteta.

Katarina oponaša u svom životu Martin rad i Mirijinu ljubav! Osnova za to je kontemplacija. Iz nje kršćanin može crpiti snagu koja nije samo ljudska. Stoga je u svoj apostolat mogla usklađeno stavljati molitvu, žrtvu i djelovanje. Nije trpjela u svom životu od »hereze akcije«, već je akciju apostolata prožela trpljenjem, poslušnošću Božjim istinama, služenju Crkvi i čovjeku, a sve to u savršenom skladu, jer nije tražila sebe. U kontemplaciji je nalazila nešto vrednije — Krista—Boga. Tako je ona propovijedala integralni kršćanski život!

Bog je temelj svega! Na taj temelj potrebno je staviti zgradu života: sebe spoznavati kroz Boga! Ako se je Bog predao ljudima za njihov spas, zašto ne bih i ja? — pitala je Katarina. Ali ona je i djelovala tako, bila je prožeta potpunom poniznošću! Poniznošću preobražene svetačke duše. Radikalna je prema sebeljublju. Ona traži Boga i u Bogu bližnjega, a ne sebeljublje. U tom je bila radikalna. Suprotstavila se svemu svjetovnom, što bi je odvodilo od Boga. I strogost i blagost u Katarininu životu možemo vidjeti samo u tom okviru. Osobito je pazila na ljubav prema Crkvi, papinstvu, a i kako ne bi, kad je to za nju Krist! Ona je sva u Kristu i stoga i sva u Crkvi. Sve je spremna učiniti za svetost Crkve, jer to Crkva mora biti. Stoga se na svim stranama borila protiv dekadentnog stanja u Crkvi. Zalagala se za to da bi Crkvu vodili dobri, sveti ljudi, ali nije u tom smislu rušila hijerarhiju. Ne, nastojala ju je preporoditi! Ona očito zna slušati u Crkvi, kad god je to na posvećenje, na boljitak. Svojim je nastupom i ugledom, znanjem i svetošću života mogla biti na pomoć

papama. Grgura XI, avignonskog sužnja, osokolila je, Urbana VI. slušala. Ona je provodila poslušno ljubav unutar Crkve, prema Kristu, a to joj je davalo samo poticaj za usavršavanje prema najvećem idealu — Kristu!

Danas suvremeni naziv »obnova« Crkve imao je u Katarininu životu veliko značenje, sadržano u njezinim riječima »oprati lice Crkve«. U njezino vrijeme bilo je mnogo zastrañjenja, temeljenih na krivim idealima... Ona pomaže Crkvi na taj način da počinje od sebe. U tom je njezina reforma, njezina obnova. Nikada se nije nazivala reformatorom, iako je to doista u svoje vrijeme bila, unutar Crkve. Čitava reforma bila je temeljena na njoj, na »reformi« njezina života i djelovanja po uputama Evanđelja. Čitav njezin stav pokazuje silnu snagu konstruktivnog djelovanja — to je obnova koju je provodila u Crkvi svoga vremena sv. Katarina.

Katarina je za naše vrijeme snažan primjer pravog djelovanja u Crkvi, za njezinu obnovu. Preba početi od sebe u duhu Evanđelja i vjere uređivati lice Crkve. Crkva, koja je mnogočim danas slična onome što je bilo i u Katarininu vrijeme, treba takvu obnovu kakvu je Katarina provodila. Ona je u tom smislu anticipirala pravu ulogu žene u Crkvi, što se danas posve opravdano naglašuje. To će doprinijeti obnovi, a ne destruktivni potezi, izvrsno primjećuje dr. Kuničić. I danas je potrebna evanđeoska metoda Katarinina za obnovu Crkve. Samo se takvom metodom može završiti život riječima: »Umiram za Crkvu« (Katarina).

U tom svjetlu — a to je svjetlo Katarinina života — održao je Pavao VI. svoj govor prigodom proglašenja sv. Katarine Sijenske naučiteljicom Crkve.

Maleno je veliko u Božjim očima i Bog to izabire da nesebičnošću i sve-tošću, poslušnošću i ljubavlju malenih preporada uvijek iznova Crkvu, koja svojim ljudskim elementom ostavlja i tragove alijenacije od onog pravog, evanđeoskog! Katarina je bila istinski političar Kraljevstva nebeskog na zemlji, Crkve.

J. Kribl

ZIVAN BEZIC: *Pastoralna služba*, Katolička pastoralka, sv. III, Split 1971, 186 stranica teksta, izdaje Centralna visoka bogoslovska škola — Split.

Ovo je treći svezak katoličke pastoralka što ju je napisao pločan pisac prof. Zivan Bezić. Bez sumnje, i sama pojava jednog tiskanog priručnika ispunja nas nadom i zadovoljstvom — jer takve su knjige od velike koristi i za našu teološku misao i za naše studente.

Pisac je dotaknuo mnoge idejne probleme, ali samo koliko mu je bilo potrebno da iz idejne problematike izvuče gradivo za pastoralku. Prema tome, neka nitko ne očekuje da će tim problemima pisac u ovoj knjizi pružiti s idejne strane adekvatno i sveobuhvatno rješenje. Uzmimo samo jedan i to prvi primjer: službu. Očito je da tu treba postaviti razliku između pojmova: službovanje — pomaganje — služenje u strogom smislu (kako govorimo o sluškinjama) i razliku službovanja — služenja na profanom ili sakralnom području. Jer tko može uistinu ostvariti ideal da ne postoji radi sebe već »jedino za druge«, o čemu pisac govori na str. 6? Taj izraz, kako i sam pisac iznosi, ne smije se tumačiti u apsolutnom i ekskluzivnom smislu, jer bi bilo protuprirodno da netko JEDINO postoji za druge. Ontički, intimno i teleološki svatko je najprije u sebi, svatko je prije svega za sebe, prema redu ljubavi, pa ni kao svećenik ne smije biti JEDINO za druge. I Pavao je osjetio tu dijalektiku, ali je ipak pokazao glavnu preokupaciju oko toga da sam ne bude zabačen (1 Kor 9,27). Ne zaboravimo, evanđelje nosi na sebi prije svega preokupaciju osobnog spasenja (Mt 16,26; 5,29 itd.).

To što rekoh o idejnom smjeru knjige treba reći i o pojedinim poglavljima. U sistematskoj knjizi neka nitko ne traži da se pojedini problemi, pa ni s čisto predmetnog gledišta, obrade do u tančine. Tko god piše sistematske knjige najbolje zna kako je teško uzeti srčiku pa oko nje okupiti periferijske probleme i svima dati rješenje iz glavne zasade. Svaka je sistematska knjiga, svaki je priručnik više kao neki skup TOČA-